

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

36. An satisfactio sacramentalis facta in peccato reviviscat, cum homo resurgit per contritionem subsequentem? Ex p. 3. tr. 4. res. 84. alias 85.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

sua, & ex omnibus suis circumstantiis est satisfactorium ex opere operantis, illa enim tantum est satisfactio legitima, quemadmodum ad rationem Sacramenti matrimonij tantum videtur assumptus à Christo contractus matrimonialis legitimus inter legitimas personas; sed opus pœnale factum in statu peccati mortalis non est satisfactorium ex opere operantis, vt patet ex secunda conclusione. ergo neque est satisfactorium ex opere operato, & ex vi Sacramenti.

2. Verum his non obstantibus affirmatiuam sententiam non minus probabilem esse puto. Dico igitur opus satisfactorium quatenus est pars Sacramenti, & à Confessario impositum, remittere pœnam temporalem debitam pro peccatis dimissis per absolutionem sacramentalem precedentem, & hoc ex opere operato, etiam si in peccato mortali fiat. Et ita hanc opinionem tenet, qui penes me instar multorum est, sapientissimus Vasq. in 3. p. tom. 4. q. 94. art. 2. dub. 3. num. 10. & ante illum Marf. in 4. q. 11. art. 3. & Med. C. de pœnit. in iuncta extra gratiam impleta. Probat hanc opinio, quia si aliquid oblatet, quominus satisfactio sacramentalis in peccato exhibita remitteret pœnam temporalem, aut hoc esset, quia homo in peccato mortali existens incapax est remissionis pœnæ. Et hoc non, quia ei, qui existit in peccato mortali, remitti potest pœna temporalis, licet non possit remitti culpa aliqua mortalis, aut venialis, quod ex se patet, cum nullum habeat inconueniens, nec etiam obitat prædictæ remissioni pœnæ, quod opus non est meritorium ex defectu hominis satisfaciens, qui debebat ad satisfaciendum esse in gratia, quia satisfactio non operatur ibi per modum meriti condigni, sed per modum Sacramenti mortuorum impetrando remissionem pœnæ temporalis: ergo ad hoc non est necessaria gratia. Dicendum est igitur, quod status peccati mortalis non est obex remissioni pœnæ temporalis faciendæ media pœnitentiæ sacramentali: ergo in eo statu causatur dicta remissio media pœnitentiæ in eo statu facta. Consequencia patet, quia Sacramentum & pars Sacramenti operantur suum effectum in subiecto non habente obicem. Antecedens autem probatur, quia pœnitentiæ sacramentalis non causat remissionem pœnæ temporalis media infusione gratiæ, nec per modum meriti de condigno, quibus status peccati mortalis est obex, sed impetrando illum à Deo, cui impetrationi non obest, quia peccator multa potest à Deo impetrare, & impetrat.

Sup. hoc in
Res. seq. & in
alia eius not.

3. Notandum est tamen stando in prima sententia, Caietanum, Victoriam, Suarez, Henricum, & Coninch asserere pœnitentiæ in statu peccati mortalis impletam remittere postea pœnam temporalem ex opere operato, quando recedit fictio, id est, quando cessat status ille. Sed Hurtadus vbi supra docet hæc à supradictis auctoribus dici sine fundamento, quia si tribuere effectum ex opere operato, recedente fictione, conuenit Baptismo, & fortè pœnitentiæ informi (si datur informis) idcirco est, quia hæc duo Sacramenta sunt media necessaria ad remissionem culpæ, & pœnæ æternæ; pœnitentiæ verò sacramentalis non est necessaria ad remissionem pœnæ temporalis restantis, quia hæc potest pluribus aliis operibus haberi: ergo, &c. & ita hanc sententiam docet etiam Præpositus vbi supra in 3. p. q. 12. de satisfact. dub. 6. n. 82.

4. Nota etiam hic obiter contra Petrum Soto lect. 1. de satisfact. Suar. in 3. p. tom. 4. disp. 38. sect. 5. Vasq. q. 94. art. 2. dub. 6. Ochaguiam vbi supra. q. 16. Turrianum de pœnit. disp. 28. dub. 5. Reginald. tom. 1. lib. 7. c. 5. n. 47. pœnitentiæ à Confessario taxatam iuxta grauitatem peccatorum, & non mino-

rata ob fragilitatem pœnitentis extinguere debitum totius pœnæ temporalis restantis. Ita cum Scoto, Scoto Gabriele, Maiore, & Medina docet Hurtadus vbi supra diff. 15. ad illum, & non pigebit.

RESOL. XXXVI.

An satisfactio sacramentalis facta in peccato remittat, quando homo resurgit per contritionem subsequentem? Ex part. 3. tr. 4. Ref. 84. aliàs 85.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Turrianus de pœnit. disp. 38. dub. 3. qui citat Vasquez, Sotum, Ledesnam, & Adrianum. Ratio est, quia nulli in Scriptura sacra inuenitur talis promissio. Ergo sine fundamento asseritur.

2. His tamen non obstantibus, affirmatiuè respondendum esse puto cum Suarez tom. 4. disp. 38. sect. 8. num. 5. Fagundez pr. 2. lib. 19. c. 4. num. 9. Petro Fay de pœnit. in addit. ad 3. part. q. 14. art. 3. disput. unica, Caietano, Petro Soto, Victoria, Navarro. Ratio est, quia sacramentum Pœnitentiæ conlequitur suum effectum recedente fictione, sicut reliqua Sacramenta; ergo etiam satisfactio, vt est pars integralis sacramenti Pœnitentiæ. Consequencia patet, nam vt talis, etiam est opus Dei. Quæ omnia intelligenda sunt, non tantum quoad effectum gratiæ, sed etiam quoad effectum remissionis pœnæ, & ideo Layman, in Theol. mor. lib. 5. tract. 6. c. 15. n. 15. sic asserit. Probabile valde est, quod remotio postea obice peccati mortalis per nouam pœnitentiæ, mox ex virtute Sacramenti (per Christi merita) sequatur remissio pœnæ temporalis.

RESOL. XXXVII.

An implens pœnitentiæ in peccato mortali peccat mortaliter?

Et an qui oblitus est pœnitentiæ sibi iniunctæ, remanens secundo eadem peccata confiteri, vel quid debeat facere?

Et an possit à Confessario imponi in pœnitentiæ sacramentalem opus præcepti, & an pœnitens illum omitens peccet dupliciter?

Et an Confessarius possit imponere pœnitentiæ per modum consilij dicendo, si hoc, vel illud feceris seruiat tibi in satisfactionem?

Et an possit pœnitens pœnitentiæ in vindictam peccatorum implere per alterum, quando Confessarius id vult?

Et an Confessarius possit in pœnitentiæ sacramentalem imponere opus internum? Ex part. 4. tr. 4. & Milc. Ref. 241.

§. 1. Hic casus sæpius in praxi occurrit, & affirmatiuam sententiam quoad primum docet Barbosa nouissimè in collect. Doctorem super Concil. Trident. sess. 13. cap. 8. num. 6. vbi sic ait: Pœnitentiæ in peccato mortali adimplens, peccat mortaliter. Ita ille. Verum negatiuam sententiam tenendam esse puto, & ideo Hurtado de Sacramentis disput. 14. de pœnitent. difficult. 14. sic ait: Quamuis qui implet pœnitentiæ in statu peccati mortalis ponat obicem effectui primario sacramenti Pœnitentiæ, sed non tamè secundario conferendo media pœnitentiæ sacramentali. Ita ille. Imò plus addit Vasquez in 3. part. tom. 4. quæst. 94. art. 2. dub. 5. nempè pœnitentiæ sacramentalem in statu peccati mortalis factam, causare ex opere operato remissionem pœnæ temporalis restantis, sicut causat, quando fit in statu gratiæ. Et ita hanc sententiam tenet etiam Martinius in 4.